

הרפורמות בחינוך – "אופק חדש" ו- "עוז לתמורה"

פרק זה הינו חלק מנייר עמדה כולל בנושא:
"משמעת, אחריות ומנהיגות במערכת החינוך" – מאת מאיר בכור

הקדמה

בכתיבת נייר עמדה זה, אני מביע את דעתי האישית בלבד, ואין לי שום כוונה לפגוע באיש ו/או במוסד כלשהו. בכוונתי לעזור ולקדם את נושא המשמעת והאחריות בחינוך במדינת ישראל. עבורי, החינוך הוא משימה לאומית ראשונה במעלה.

אני רואה חובה לעצמי לא להתעלם מהמאבקים שהתנהלו ומתנהלים בנושא הרפורמות "אופק חדש" ו-"עוז לתמורה".

רפורמות אלו קשורות לעתיד החינוך במדינה וכן לאחריות הלאומית של ההנהגה כלפי החינוך במדינה.

הרפורמות מוצגות לציבור על ידי ההנהגה וכן על ידי יושבי-הראש של שני ארגוני המורים, כפריצת דרך שתוביל את החינוך קדימה, כתפנית היסטורית משמעותית בחינוך, כהשקעה אדירה מבחינה כספית לחינוך, וכו'.

לצערי, עיקרי הרפורמות הם העלאת שכר בתמורה לעליה משמעותית במספר שעות העבודה - כל הטיפול בבעיות המהותיות של מערכת החינוך נשאר מאחור!
לכן אני פסימי בנוגע לסיכויי ההצלחה של הרפורמות ובנוגע ליכולתן להביא לשינוי המיוחל במערכת החינוך.

נראה לי כי רפורמות "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" הינן דוגמא מובהקת להצלחתם של מספר אישים בתפקידים בכירים להטעות ציבור שלם. אישים אלו, המובילים ודוחפים לביסוס הרפורמות, מוכרים אותן לציבור על-ידי כך שהם אומרים לו בדיוק את מה שהוא רוצה לשמוע: סוף סוף עושים משהו כדי להעלות את שכר המורים, והמורים יתנו יותר שעות, ישקיעו יותר בילדים שלכם, ישמרו עליהם בבית הספר ואפילו יכינו איתם שיעורי בית. יופי - יש ביבי סיטר לילדים!

שתי הרפורמות הנ"ל, לדעתי, הן הטעיה מתוחכמת של הציבור והן -מיועדות להרגיע את הרוחות:

הדגש ששמים במדיה על הרפורמות האלו מאפשר להשכיח בעצם את ההזנחה המתמשכת בטיפול בבעיות האמיתיות של המערכת, כמו למשל דחיית יישום הקטנת מספר התלמידים בכיתות א-ב לעוד כמה שנים והפקרתו של החינוך הטכנולוגי.

יתירה מזאת, גם הטיפול כביכול בבעיית שכר המורים הינו טיפול קוסמטי בלבד, כי אם בוחנים לעומק את המשמעות של שתי הרפורמות, ניתן להסיק כי השחיקה של המורים לאחר הפעלת הרפורמות, תהיה עוד יותר גדולה משחיקתם כיום.

אם נתמקד בחידושים העיקריים שאופק חדש ועוז לתמורה מציעים - אני, כמורה ותיק שייפגע מהרפורמות, מרגיש מחויב לצעוק - "המלך הוא עירום" - על מנת שכל אחד מהקוראים יבין את המשמעויות האמיתיות מאחורי אשליית הרפורמות:

שכר המורה

מחד גיסא, יפה מאוד שסוף-סוף מעלים את שכרו של המורה, אך מאידך - יש הטוענים שזה עדיין לעג לרש:

כל מהללי הרפורמות מעדיפים להשכיח מהציבור כי בעצם, גם שכרם של עובדים בענפים אחרים עלה, כך שבאופן יחסי, מצב המורים לא השתפר, ובנוסף - הוצאות המורים עלו גם הן בגלל העלייה הרגילה ביוקר המחיה ושחיקת השכר.

מר תני גולדשטיין מראה בכתבתו, ממנה כבר ציטטתי קודם לכן (ynet 31.12.2010), כי גם לאחר "רפורמת אופק חדש" שכרם של המורים נשאר הנמוך בעולם המערבי ומקצוע ההוראה בארץ רחוק מאד מלכבד את בעליו.

כדי לסבר את אוזנם של המורים והציבור, בעצם אומרים למורים "ממילא עשיתם את העבודה הזו בבית ובביה"ס ולא קבלתם עליה תמורה עד היום, אז עכשיו סוף-סוף תקבלו עליה כסף...". מאמירה זו, המסתתרת בין השורות, אני למד שמצדדי הרפורמות מודים בכך שהמורים עבדו בפועל לפחות 40 ש"ש, אך נוח היה להנהגה ובעיקר לאוצר, להציג זאת לציבור כאילו מדובר בעבודה של 24 שעות שבועיות בלבד.

כעת יוצא המרצע מהשק - בעצם כל השנים המורים היו פראיירים, ולצער, גם אחרי הרפורמות הם נשארים כאלה.

הרפורמה פוגעת באופן משמעותי בתנאים של המורים הוותיקים, שנתנו את מיטב שנותיהם לחינוך, אך כנראה שזה לא מעניין אף אחד, ואולי אפילו מקווים שהמורים הוותיקים יפרשו מרצון מהמערכת בגלל הרפורמה וכך יחסכו את כספי הפיצויים המגיעים להם ו"יצעירו" את המערכת.

לא זכורים לי מקצועות נוספים במשק בהם הותנתה העלאת שכר העובדים בעלייה משמעותית של מספר שעות העבודה שלהם.

אם ניקח לדוגמא את עובדי הנמלים – שביתה של מספר שעות הספיקה כדי שיוחלט להעלות את שכרם וזאת מבלי להעלות את מספר שעות העבודה שלהם. כדי לסבר את אוזניכם: עובד נמל מרוויח פי ארבעה! מעובד סוציאלי, שעובד את אותו מספר שעות שבועיות.

עבודת המורה ותשתיות קיימות בביה"ס

בתי הספר אינם ערוכים, מבחינת תשתיות, לכל השעות הפרטניות ושעות העבודה הנוספות של המורים. כבר כיום למורים אין מקום נאות לקיים ישיבות צוות, חסרים חדרים לתוספות זמן וחסרים חדרים לניהול שעות פרטניות עם תלמידים. בחלק מבתי הספר, השעות הפרטניות מתקיימות במסדרון. גם חדר המורים אינו מיועד לכך ואינו הפתרון! כדי לעשות עבודה כראוי, צריך המורה להתרכז וכפי שחדר המורים מתפקד כיום - להתרכז אי אפשר בו.

מי שטוען שמוריי התיכון יכולים לבדוק בחינות, להרכיב בחינות, להתכונן לשיעורים של מחרת וכו', בתוך בית הספר, אשר כלל לא ערוך לכך - טועה ומטעה.

כאמור, אני מאפשר לתלמידים שלי לשלוח אלי בקשות לפתרון תרגילים משעורי הבית וכן שאלות לפני בחינות. על מנת לבצע את עבודתי כראוי, ולענות להם אני זקוק לגישה נוחה ומיידית למחשב, מדפסת ולספריית הספרים והקלסרים האישיים שלי.

יש לזכור כי בבתי הספר יש מספר קטן של מחשבים בחדר המורים ולכל היותר מדפסת אחת, בדרך כלל ללא דפים, לעומת כמה עשרות מורים שצריכים דחוף את המחשב והמדפסת לשימושם באותו הזמן (שלא נדבר על מכונות השכפול, ורמת אחזקתן הנמוכה).

מהיכרות עם דרך הפעולה של המערכת, עלול שוב להיווצר מצב בו בתי הספר אינם מקבלים את התקציבים שהובטחו להם עבור פיתוח התשתיות הדרוש ומשמעות הדבר תהיה הרעה נוספת בתנאי העבודה של המורים.

משרד האוצר ונערי האוצר

בתקשורת מציינים כל הזמן שמי שמנהל את המדינה הם בעצם "נערי האוצר", ושלא ישרים אין אפשרות לפעול ללא הסכמתם.

במקרים רבים החלטות ממשלה ראויות, האמורות לתקן עוולות ציבוריות וחברתיות מתמססות ואינן יוצאות לפועל בגלל שהן נעצרות, בדרך כלל בדרכים מתוחכמות, על-ידי נערי האוצר.

ההסתכלות של משרד האוצר ברוב המקרים היא "דרך החור של הגרוש" - האם יש רווח או הפסד במהלך כזה או אחר. בהסתכלות כזו חסר החזון, המבט קדימה, והפתרון האמיתי לטווח הארוך.

במרבית המקרים, התוצאה היא נזק חמור למערכות הציבוריות החשובות ופגיעה באזרח הקטן.

אני רואה ברפורמות "אופק חדש" ו-"עוז לתמורה" ניצחון של משרד האוצר והפסד למדינה: נראה לכאורה שבאמצעות הרפורמות הנ"ל, השיג משרד האוצר את מבוקשו - היקפי המשורות של המורים הוגדלו משמעותית. לכך יש שני יתרונות גדולים מבחינת האוצר: להשתיק את טענות הציבור על המורים שעובדים "רק" 24 שעות שבועיות ויוצאים לחופשות מרובות יותר משאר עובדי המשק, ולהשתיק את המורים על-ידי העלאת שכרם (גם אם היא אחיזת עיניים).

ובנוסף ליצור תירוץ ולדחות את הטיפול בדברים החשובים באמת לשיפור החינוך, בטענה שאין כסף כי כבר הושקעו המיליארדים.... וזאת למרות ההבטחות השלטוניות וההסכמים החתומים.

אני חושש כי מבחינת האוצר, מטרת הרפורמות "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" היא פשוט לבטל את הישגי המורים כפי שנחתמו בזמנו בהסכמים קיבוציים, ולקדם את הפרטת החינוך ואין מקורן בדאגה אמיתית לחינוך הנוער ולעתיד החינוך במדינה.

גם בציבור יש מידה מסוימת של צביעות: מצד אחד, הציבור מדבר על רצונו בחינוך איכותי ועל רצונו בהישגים גבוהים לילדיו ומצד שני מקטר על מספר השעות שעובד המורה ועל החופשות שיש למורה, מבלי לדעת ומבלי להכיר את עבודת ההוראה והקשיים הגדולים הכרוכים בעבודה זו.

צר לי, אך מבחינתי יום החתימה על "עוז לתמורה", לא ייזכר כיום היסטורי למערכת החינוך כפי שמצהירים הבכירים וההנהגה. לדעתי, לא רק המורים "אכלו אותה", אלא גם התלמידים, ההורים, ועתיד המדינה.

הלחצים המופעלים על המורים

רפורמות כמו "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" כלל לא היתה יכולה להתבצע בחברת החשמל ו/או ברשות הנמלים ו/או ברשות שדות התעופה ו/או אצל המצילים בים, או בכל מקום עבודה אחר, בו קיים ועד עובדים חזק היודע לשמור על תנאי העסקה של חבריו. איזה וועד מהנ"ל היה מוכן לשנות הסכמים קיבוציים חתומים, להעלות את מספר שעות העבודה השבועיות בצורה משמעותית, לגזול ולהרוס את כל מה שהמורים הצליחו להשיג במשך עשרות שנים: לפגוע במשרת אם, בגמולי בגרות, בגמולי השתלמות, בגמולי פיצול, בגמולי גיל, פגיעה בפנסיה של עובדיו, ובנוסף "להירדם בשמירה" במשך שנים כאשר שכרם של העובדים נשחק משמעותית. וכל זאת בתמורה לסכום כספי קטן ביחס לשעות העבודה שהתווספו???

הרי כל וועד כזה היה נאלץ להתפטר כבר למחרת.

מקוממת אותי במיוחד הדרך בה הועברה הרפורמה על-ידי הסתדרות המורים, למרות התנגדות גדולה של המורים עצמם, תחת איומים ולחצים שמופעלים על כל אותם מורים שמסרבים להיכנס לרפורמה. כפי שמתפרסם בתקשורת, את הלחצים והאיומים מפעילים מנהלים, מפקחים, מנהלי מחוזות, ובכירים נוספים במשרד החינוך. תגידו אנחנו השתגענו? האם זו הדרך הנכונה להכניס רפורמה למערכת, ובמיוחד בנושא חינוך?

האם כך מתנהגים אנשי חינוך בארץ דמוקרטית? על איזו עוד קבוצת עובדים במשק ניסו לכפות רפורמה כזו? כזכור, למורים היו הסכמים קיבוציים, ובכל זאת הצליחו לשבור חלק מהם ולאלץ אותם לחתום ולהצטרף לרפורמת "אופק חדש".

אני מקווה שעל מורי התיכונים לא יופעלו לחצים ואיומים להצטרף לרפורמת "עוז לתמורה" כפי שהופעלו ומופעלים על המורים הנאלצים להצטרף לרפורמת "אופק חדש". אני מקווה שלמורי התיכונים תינתן אפשרות בחירה, ושאותם מורים שאינם מעוניינים בכך, יוכלו לבחור לא להצטרף לרפורמה זו. ההחלטה להצטרף לרפורמה תהיה אישית בלבד ולא תהיה תלויה באחוז המצטרפים לרפורמה באותו בי"ס, במילים פשוטות - שלא תהיה חובת הצטרפות לרפורמה.

בנוסף, מצער מאד שאת המורים שלא הצטרפו עדיין ל"אופק חדש" מכנים - במסמכים רשמיים של משרד החינוך - בשמות כמו "המורים העובדים בעולם הישן".
אנחנו משתדלים למנוע סטיגמות על תלמידים, אך מערכת החינוך עצמה יוצרת סטיגמות מכוערות על המורים העובדים בה.

קביעת סדר עדיפויות נכון

כולנו מכירים את המנטאליות הישראלית – הזנחה של שנים בטיפול בנושאים חשובים ובווערים, השתקת ביקורת בהבטחות "יהיה בסדר", ו- "סמוך עלי", התנערות מאחריות כשהנזק מתגלה: "זה לא התחיל בקדנציה שלי", "הממשלה הקודמת אשמה" ... ומעל כל זה - בירוקרטיה.

אם להנהגת המדינה, למשרד החינוך, למשרד האוצר, לארגוני המורים, להורים ולמורים, היה חשוב באמת לבצע שינוי משמעותי בחינוך הם היו צריכים לפעול בסדרי עדיפויות אחרים, כאלה שבאמת יבטיחו את השינוי המשמעותי במערכת החינוך.

לכל הנהגה צריך להיות אינטרס עליון לשפר משמעותיות את החינוך וההישגים במדינה. אז למה זה לא כך אצלנו?!!!
הייתכן שיש פה מניעים נסתרים, כדוגמת הכוונה להפריט את מערכת החינוך, והרפורמות הנ"ל הן רק השלב הראשון בדרך להפרטה?

אין לי ספק שגם ארגוני המורים מודעים לעיוות בסדרי העדיפויות של הממשלה בכלל ושל משרד החינוך ומשרד האוצר בפרט, ולכן ארגוני המורים היו צריכים לדרוש מההנהגה וממשרד החינוך להראות במעשים, שהחינוך אכן נמצא בסדר העדיפויות העליון שלהם, לא רק בדיבורים ובפיזור קלישאות. לשם כך היה על שני ארגוני המורים לדרוש לכלול ברפורמות את כל הצעדים החשובים הבאים:

- הקטנת מספר התלמידים בכיתות ל- 28 תלמידים - לדרוש התחייבות לקיום הסכמים חתומים ועמידה בלוחות זמנים לביצועם, להגדיר מה קורה להסכם הרפורמות כאשר הממשלה לא מיישמת אותו כראוי (כפי שזה קורה במציאות כבר כעת כאשר הממשלה דחתה את ההחלטה שלה עצמה לגבי צמצום מספר התלמידים בכיתות א-ב, במספר שנים).
- חיזוק החינוך הטכנולוגי האיכותי ושיפור תדמיתו בקרב ההורים והנוער.
- בניית בתי ספר חדשים, שיתאימו לצרכים הנובעים מהריבוי הטבעי של האוכלוסייה.
- אכיפת משמעת ופתרון בעיית האלימות.
- מציאת פתרונות לבעיות לימודיות קיימות ובעיות נוספות שהוצגו במסמך.
- שיפור משמעותי בסביבה הלימודית של התלמידים והמורים: הכנסת מחשבים, מעבדות מאובזרות בפיזיקה, כימיה, ביולוגיה, עזרי לימוד עדכניים לחדרי מקצוע, וכו'.
- הוספת חדרי לימוד לבתי ספר קיימים.
- שיפור משמעותי בתנאים הפיזיים של המורים ובסביבת העבודה שלהם, כולל בניית פינות עבודה שקטות.
- נקיטת פעולות לשיפור במעמדו ובסמכותו של המורה, והבטחת גיבוי אמיתי למורים מהנהגת המדינה, ממשרד החינוך, ומהנהלות בתי"ס.

- החזרת שעות הלימודים שנגזלו מהמערכת במשך השנים.
- הגדלת תקנים למורים טובים בביה"ס.
- תגמול משמעותי למורים טובים עם תוצאות מוכחות.
- לאפשר למורים שחוקים לצאת לפנסיה מוקדמת.
- חקיקת חוקים ושימת מגבלות על ניסיונות לפתוח ערוצים מקבילים לחינוך הציבורי.
- לשמור על ההסכמים הקיבוציים שאליהם הגיעו המורים במהלך עשרות שנים.
- דורש (רק בסוף) שיפור משמעותי בתנאים הכספיים של המורים וסגירת השחיקה המשמעותית שנוצרה במשך עשר השנים האחרונות.
- קביעת מנגנון עתידי שיאפשר לקדם את משכורתו של המורה: למשל משכורתו של מורה עם וותק של שלוש שנים בהוראה, במשרה מלאה, ועם תואר ראשון אקדמאי, תהיה בגובה השכר הממוצע במשק.
- להבטיח באמצעי פיקוח ברורים, שהשעות המוגדרות ברפורמות כשעות פרטניות, לא תהפוכנה בעתיד לשעות פרונטאליות.
- הרי בתוך עמי אני יושב, וכולנו מכירים את הפיחות הזוחל בכיבוד הסכמים חתומים במדינה. ללא פיקוח הדוק אני צופה שבעתיד המורים ילמדו 40 שעות שבועיות פרונטאליות וזאת בהתבסס על רפורמת עוז לתמורה.

בשום פנים ואופן אסור היה לשני ארגוני המורים להפיל על המורים "משקולת של טון" בהעלאת שעות העבודה שלהם ל-40 שעות שבועיות.

אני מקווה שבעתיד לא נגיד כולנו, שהטרגדיה של שני ארגוני המורים היתה, שדווקא הם אלה שפתחו את הסכר להפרטת מערכת החינוך הציבורי ופגעו בצורה קשה מאוד במורים שאותם הם מייצגים.

העיקר בעיניי אינו רישומה של רפורמה זו או אחרת על שמו של שר זה או אחר, ואם כבר עושים רפורמה אז יש לעשותה נכון וחכם ולהשתמש בה כדי לתת פתרון מעמיק ואמיתי, ולא לצהול כבר בתחילת הדרך...כי הדרך היא ארוכה וקשה, עד שנראה כולנו את האור בקצה המנהרה...

המלצה אישית

אני מרגיש את כובד האחריות שמוטלת עלי להוביל כיתות הלומדות 5 יח"ל מתמטיקה לבגרות וזה כלל לא פשוט לעשות, במיוחד לאור מצב המערכת כיום, אך אני לוקח את תפקידי זה בשיא הרצינות ולכן התוצאות הן בהתאם.

מצפוני שקט לגבי עבודתי וכמות השעות הרבות שאני משקיע ללא תמורה בתלמידיי, על מנת שיצליחו.

אם אני מסתכל על מערכת החינוך כהורה וכאדם שאכפת לו ולא רק על עצמו, אומר להנהגה - בצעו את הרפורמות האמיתיות והנכונות לטובת החינוך במדינה. רק כך נוכל להעלות את החינוך על דרך המלך ולשקם באמת את הישגי התלמידים. טיפול קוסמטי, הצגות בתקשורת, ספינים, לוביסטים, ויחצנות, לא יעזרו להבראת המערכת. אני חושב שזה אחראי והוגן מצדי לבוא בדרישה שכזו להנהגה.

ולפיכך בהזדמנות זו אני אומר שתהיה זו "התאבדות לאומית" להסכים לרפורמות. עדיף להישאר באותם תנאים ובאותם הסכמים קיבוציים, ולבצע תיקוני שכר בהתאם לרמת שחיקתו, ולא להסכים לתנאים החדשים של הרפורמות.

סיכום לפרק הרפורמות.

הרפורמות "אופק חדש" בבתי הספר היסודיים, ו"עוז לתמורה" בבתי הספר התיכוניים לא תחוללנה את השינוי המיוחל והדרוש במערכת החינוך.

רפורמות אלה לא תשפרנה את מעמד המורים ולא את שכרם, והמורים ימשיכו גם אחרי הרפורמות לדשדש מאחור. חמור יותר – כך גם מערכת החינוך – ההישגים ימשיכו לדשדש מאחור, ואילו בעיות המשמעת, האלימות, הוונדליזם וכו' תמשכנה להתעצם.

מי שטוען שלמורה לא תהיה עבודה בבית לאחר שהעלו לו את היקף משרתו ל-40 שעות שבועיות טועה ומטעה. גם אחרי ניסיון של שנים בהוראה, עליך כמורה להכין את עצמך לשיעורים הבאים למחרת, עליך לעבור על מערכי השעורים ועל תרגילים חדשים שיש ברצונך להראות לתלמידים, לעבור על שעורי הבית שניתנו ושיינתנו למחרת, ועוד הרבה מטלות שעליך לבצע.

אין אלו מטלות שאפשר לעשות בבית הספר – הרי אינך יכול להביא את כל חומרי הלימוד שנמצאים בביתך, לבתי הספר!

הרפורמות מובילות שינויים קוסמטיים ואינן מטפלות בשורש הבעיה. ההנהגה בורחת מהבעיות האמיתיות והמוכרות, ומנסה לעקוף אותן בדרכים לא נכונות.

(אני רואה לנגד עיניי את החתמות הכרטיסים בכניסה וביציאה מביה"ס, והדוחות שיהיה על המורים למלא עבור כל שעה ושעה שהם ילמדו - והנה שוב משהו שיגרום לניפוח מנגנונים...).

יש הטוענים כי הרפורמות הן בעצם הפרטה בהסוואה, והשימוש במונח רפורמות מונע את ההתנגדות הציבורית שהייתה מתעוררת אם היו קוראים למהלכים אלו בשם האמיתי - הפרטה.

משרד האוצר הצליח, בתחכום רב, להפיל בפח את המורים, ולצדדי, הצליח לשפוך את התינוק עם המים.

אחרי שהמורים הכניסו לעצמם "גול עצמי" בזה שהסכימו להעלות את היקף משרתם ל - 40 שעות שבועיות עבור "נזיד עדשים", נסללה הדרך להפרטת מערכת החינוך - ההפרטה תיעשה בצעדים איטיים מאוד אך בטוחים. העומס הרב שהוטל על המורים בעקבות הרפורמות יוביל לשחיקה מהירה יותר ולעזיבה של המורים הטובים והוותיקים. במקומם יבואו סטודנטים או מורים צעירים שיועסקו על-ידי חברות כוח-אדם, על-מנת לחסוך עלויות למשרד החינוך. אם ההנהגה ומערכת החינוך לא תתעשתנה כבר כעת, אני לא צופה שנראה שיפור בחינוך, אלא נסיגה משמעותית בו...ימים יגידו.

ארגוני המורים פספסו את ההזדמנות ולא השכילו לדרוש שהסכמי הרפורמות יכללו הסתכלות אמיתית קדימה לטובת החינוך בישראל, על מנת שיום החתימה על ההסכמים אכן יהיה מפנה היסטורי בחינוך - שזה יהיה חזון לעתיד הדורות הבאים עבור ילדינו ונכדינו.

מנהיגות נמדדת ביכולת לראות כמה צעדים קדימה ולהגשים חזון. הנהגת המדינה לדורותיה לא השכילה להפריד את הסכמי העבודה עם ארגוני המורים מכל שאר הסכמי העבודה במשק, ונושא ההצמדה לשאר המשק מאפשר למשרד האוצר להכשיל כל ניסיון לשפר באמת את תנאי העבודה של המורים.

מחובתה של ההנהגה לשים את החינוך הציבורי ואיכותו בראש סדר העדיפויות הלאומי, ולהוריד מסדר היום את רעיון הפרטה של מערכת החינוך - כך צריכים הדברים להיות - לטובת כל עם ישראל.

נכון להיום, המנצח הגדול בחתימה על רפורמות "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" הוא רק משרד האוצר והמפסידים הגדולים היא מערכת החינוך ועם ישראל. מקווה שאני הוא זה הטועה בגדול...